

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H learn כ' דף of קידושין.
Some of the topics we will learn about include:

בגפו יבא בגפו יצא

A leaves his master's house, with his body.

This either refers to

ראשי אברים, that he is not set free if his master damages certain of his limbs, in the manner of non-Jewish slaves, OR

אין רבו מוסר לו שפחה כנענית

He may not marry a non-Jewish maidservant if he was not previously married.

נמכר והשביח

נמכר והכסיף

If a slave's value fluctuates during his term, the Gemara discusses whether we reckon his balance for redemption according to his prior value or according to his present worth.

טוב לו עמך

The Torah enjoins the master to treat his slave well, to the point that he must provide him with the same quality of provisions that he himself is accustomed to.

אדם נושא ונותן בפירות שביעית

The Gemara delineates the downward spiral of someone who sins, beginning with his selling his property, until he is forced to sell himself into captivity to serve זרה.

B נגאל לחצאין ולוה וגואל

The Gemara discusses whether a עבד עברי may redeem himself with borrowed money, and whether he may partially redeem himself.

We also discuss these issues regarding:

מוכר שדה אחוזה

Someone who sells an inherited field may redeem it beginning two years after the sale; otherwise, it returns to him during Yovel.

מקדיש שדה אחוזה

Someone who consecrates an inherited field may redeem it at any time; otherwise, it is given to the Kohanim at Yovel.

מוכר בית בבתי ערי חומה

Someone who sells a house in a walled city may redeem it for one year following the sale, after which the sale becomes final.

A

בגפו יבא
בגפו יצא

נמכר והשביח
נמכר והכסיף

טוב לו עמך

אדם נושא ונותן
בפירות שביעית

B

נגאל לחצאין
ולוה וגואל

מוכר שדה אחוזה

מקדיש שדה אחוזה

מוכר בית
בבתי ערי חומה

1 So let's review...

The Gemara continues discussing various Halachos of אמבד עברי, and cites the Pasuk אמ בגפו יבא בגפו יצא

And offers two explanations;

1. The תנא קמא says

בגופו נכנס

בגופו יצא

שאינו יוצא בראשי אברים כעבד

He leaves with his body intact, and does not go free if his master damages certain limbs, as does a non-Jewish slave.

2.

רבי אליעזר בן יעקב אומר

יחידי נכנס

יחיד יצא

He leaves alone, in the same manner that he arrived; meaning

יש לו אשה ובנים

רבו מוסר לו שפחה כנענית

אין לו אשה ובנים

אין רבו מוסר לו שפחה כנענית

His master can only wed him to his non-Jewish maidservant if he was already married or has children; but if he was not married, and so he 'came alone', he may NOT marry her.

=====

1

<p>רבי אליעזר בן יעקב</p> <p>יחידי נכנס</p> <p>יחיד יצא</p> <p>יש לו אשה ובנים</p> <p>רבו מוסר לו שפחה כנענית</p> <p>אין לו אשה ובנים</p> <p>אין רבו מוסר לו שפחה כנענית</p>	<p>אם</p> <p>בגפו יבא</p> <p>בגפו יצא</p>	<p>תנא קמא</p> <p>בגופו נכנס</p> <p>בגופו יצא</p> <p>לאינו יוצא</p> <p>בראשי אברים</p> <p>כעבד</p>
--	--	--

2 The Gemara next discusses redeeming a slave whose value fluctuated during his term:
 נמכר במנה
 והשביח ועמד על מאתים
 אין מחשבין לו אלא מנה
 If his value increased, he reckons according to the original lower value, as the Pasuk says
 מכסף מקנתו
 He pays back part of the purchase price.

נמכר במאתים
 והכסיף ועמד על מנה
 אין מחשבין לו אלא מנה
 If his value decreased, he reckons according to his current lower value, as the Pasuk says
 כפי שניו
 He pays back according to the remaining years.

These Pesukim are written in the Parsha of
 עבד עברי הנמכר לעכו"ם
 A Jewish slave sold to a non-Jew;
 However, these Halachos also apply to
 נמכר לישראל
 A Jewish slave owned by another Jew, based on the
 גזירה שוה שכיר שכיר

The Gemara points out
 דרשינהו לקולא
 We assume a lenient approach, and ascribe the Pasuk that reckons with the original value to where his value increased, and the Pasuk that reckons with his current value to where his value decreased.

At first, the Gemara explains that this is because
 אקיל רחמנא לגביה
 We find that the Torah treated a Jewish slave leniently, as the Pasuk says
 כי טוב לו עמך
 He should be treated well, and the ברייתא explains
 עמך במאכל
 עמך במשתה
 He should be supplied with food and drink equal to yours; namely,
 שלא תהא
 אתה אוכל פת נקיה
 והוא אוכל פת קיבר
 אתה שותה יין ישן
 והוא שותה יין חדש
 אתה ישן על גבי מוכים
 והוא ישן על גבי התבן
 The master may not eat white bread, drink fine wine, and sleep on cushions, while the slave eats dark bread, drinks inferior wine, and sleeps on straw.
 The ברייתא adds
 מכאן אמרו
 כל הקונה עבד עברי
 כקונה אדון לעצמו
 One who purchases a Jewish slave is essentially acquiring a master for himself.

2

<p>נמכר במאתים והכסיף ועמד על מנה אין מחשבין לו אלא מנה</p> <p><i>If his value decreased, he reckons according to his current lower value</i></p> <p>כפי שניו</p> <p><i>He pays back according to the remaining years</i></p>	<p>נמכר במנה והשביח ועמד על מאתים אין מחשבין לו אלא מנה</p> <p><i>If his value increased, he reckons according to the original lower value</i></p> <p>בכסף מקנתו</p> <p><i>He pays back part of the purchase price.</i></p>
<p>דרשינהו לקולא</p> <p><i>We assume a lenient approach</i></p>	
<p><i>At first, the Gemara explains that this is because</i></p> <p>אקיל רחמנא לגביה</p> <p><i>The Torah treated a Jewish slave leniently</i></p>	
<p>כי טוב לו</p> <p>מאכל - עבדך - מאשתך</p> <p>אלא תבא</p> <p>אתה אוכל פת נקיה - והוא אוכל פת קיבר</p> <p>אתה שותה יין ישן - והוא שותה יין חדש</p> <p>אתה ישן על גבי מוכים - והוא ישן על גבי התבן</p>	
<p>מכאן אמרו</p> <p>כל הקונה עבד עברי</p> <p>כקונה אדון לעצמו</p>	

3 However, the Gemara objects
הני מילי לענין אכילה ושתייה
כי היכי דלא ליצטער ליה
Perhaps this leniency only extends to his needs, so that he
should not suffer; and although
הא אהדריה קרא
The Pasuk enjoins us to have mercy on him by redeeming
him, this is only
כי היכי דלא ליטמוע בין העכו"ם
So that he should not assimilate among the gentiles;
However,
לענין פדיון נחמיר עליה
Perhaps we should be stringent regarding the amount of
his redemption, because his need to sell himself into
slavery resulted from his sins, as ר' יוסי ב"ר חנינא says
בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית
אדם נושא ונותן בפירות שביעית
לסוף מוכר את מטלטליו
לא באת לידו עד שמוכר את עצמו
One who deals in שמיטה produce will eventually need to
sell off his belongings, and his continued poverty will
eventually lead to selling himself as a slave

3

**הני מילי לענין אכילה ושתייה
כי היכי דלא ליצטער ליה**

However,
לענין פדיון נחמיר עליה

*Perhaps we should be stringent
regarding the amount of his redemption,
since he was sold into slavery because of his sins*

ר' יוסי ב"ר חנינא
**בא וראה כמה קשה אבקה של שביעית
אדם נושא ונותן בפירות שביעית
לסוף מוכר את מטלטליו
לא באת לידו עד שמוכר את עצמו**

4 Therefore, the Gemara gives an alternate explanation:
The Pasuk says
אם עוד רבות בשנים
לפיהן ישיב גאולתו
מכסף מקנתו
With a superfluous ו' in the word בשנים it means to say that
where his value increased we reckon according to
כסף מקנתו
His original purchase price, which is lower;
And
ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היובל
וחשב לו כפי שניו ישיב את גאולתו
Where his value decreased we reckon
כפי שניו
According to his current value which is lower;
=====

4

Therefore, the Gemara gives an alternate explanation

דרשיננהו לקולא

We assume a lenient approach

<p>ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היובל וחשב לו כפי שניו ישיב את גאולתו</p> <p><i>Where his value decreased we reckon according to his current value which is lower</i></p>	<p>אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאולתו מכסף מקנתו</p> <p><i>Where his value increased we reckon according to his original purchase price which is lower</i></p>
---	--

5 The Gemara now poses a question regarding the redemption of an עבד עברי לעכו"ם:
עבד עברי הנמכר לעכו"ם
נגאל לחצאין
או אינו נגאל לחצאין
Can he be partially redeemed?

אמר אביי אם תימצי לומר נגאל לחצאין
משכחת לה לקולא ולחומרא
This may result in a leniency, if
אוקיר זל ואוקיר

He had decreased in value, and then returned to his higher, original purchase price;

זבניה במאה

According to the conclusion of the Gemara this means that he was actually bought for 200 and decreased in value to 100, and at this point

יהב ליה חמשין פלגא דדמי

He redeemed half of his term for 50; and then

ואשבח וקם על מאתן

His value increased again to 200. If

נגאל לחצאין

יהיב ליה מאה ונפיק

He only needs to pay for the current value of 100 for the remaining half, because

כי אייקר

תו לא ברשות דמריה אייקר

אלא פלגיה

Only half of his term increased, since the other half was already redeemed.

However, if

אינו נגאל לחצאין

יהיב ליה מאה וחמשין ונפיק

He must pay 150 - his full current value of 200 minus the 50 he already paid - because

אייקר כוליה

ברשות דמריה

He was still completely in his master's domain when his value increased.

6 It may also result in a stringency, if
זבניה במאתן

יהיב מאה פלגי דדמי

ואיכסף וקם על מאה

He paid 100, half his value of 200, and then decreased in value to 100. If

נגאל לחצאין

יהיב ליה חמשין ונפיק

He must pay 50, the current value for the remaining half;

However, if

אינו נגאל לחצאין

הנך מאה פקדון ניהו גביה

יהיב להו ניהליה ונפיק

The 100 he already paid still belongs to him, and it now covers his full value of 100.

5 **עבד עברי הנמכר לעכו"ם**
נגאל לחצאין - או אינו נגאל לחצאין

אמר אביי

אם תימצי לומר נגאל לחצאין
משכחת לה לקולא ולחומרא

This may result in a leniency if. . .

אוקיר זל ואוקיר

He had decreased in value, and then returned to his higher, original purchase price

זבניה במאה

He was bought for 200 and decreased in value to 100, at this point

יהב ליה חמשין פלגא דדמי

He redeemed half of his term for 50; and then

ואשבח וקם על מאתן

His value increased again to 200.

However, if

אינו נגאל לחצאין
יהיב ליה מאה וחמשין
ונפיק

He must pay 150 - his full current value of 200 minus the 50 he already paid - because

אייקר כוליה
ברשות דמריה

He was still completely in his master's domain when his value increased.

If we say

נגאל לחצאין
יהיב ליה מאה
ונפיק

He only needs to pay for the current value of 100 for the remaining half - because

כי אייקר

תו לא ברשות דמריה
אייקר אלא פלגיה

Only half of his term increased, since the other half was already redeemed

6 *It may also result in a stringency, if. . .*

זבניה במאתן

יהיב מאה פלגי דדמי - ואיכסף וקם על מאה

He paid 100, half his value of 200, and then decreased in value to 100.

However, if

אינו נגאל לחצאין
הנך מאה
פקדון ניהו גביה
יהיב להו ניהליה ונפיק

The 100 he already paid still belongs to him, and it now covers his full value of 100.

If we say

נגאל לחצאין
יהיב ליה חמשין ונפיק

He must pay 50, the current value for the remaining half

7 The Gemara clarifies its query of

נגאל לחצאין
או אינו נגאל לחצאין

גאולתו גאולתו
משדה אחוזה גמר
מה שדה אחוזה
אינו נגאל לחצאין

אף האי נמי
אינו נגאל לחצאין

Perhaps he CANNOT be partially redeemed, because the Pasuk compares the redemption of a slave to the redemption of a field; OR

לקולא אמרינן
לחומרא לא אמרינן

We do not subscribe to this שוה גזירה and we are lenient with him as explained earlier?

7

The Gemara clarifies its query of...

עבד עברי הנמכר לעכו"ם
נגאל לחצאין - או אינו נגאל לחצאין

גאולתו גאולתו

משדה אחוזה גמר

מה שדה אחוזה → אף האי נמי
אינו נגאל לחצאין

Perhaps he cannot be partially redeemed because the Pasuk compares the redemption of a slave to the redemption of a field

OR

לקולא אמרינן

לחומרא לא אמרינן

We do not subscribe to this שוה גזירה and we are lenient with him as explained earlier

8 The Gemara resolves the question:

נמכר כולו ולא חציו
ה"נ נגאל כולו ולא חציו

Just as an עבד cannot be partially sold, he cannot be partially redeemed.

=====

8

The Gemara resolves the question

נמכר כולו ולא חציו
ה"נ נגאל כולו ולא חציו

Just as an עבד cannot be partially sold, he cannot be partially redeemed.

9 The Gemara proceeds with details of the following Halachos:

מוכר שדה אחוזה

Someone who sells an inherited field;

אין מכירה פחותה משתי שנים

He can only redeem the field after two years have passed.

הגיע יובל ולא נגאלה

חוזרת לבעליה ביובל

If it is NOT redeemed, it returns to its owner at Yovel.

אינו לוח וגואל

ואינו גואל לחצאין

He cannot redeem it with borrowed money, nor can he redeem it partially, because the Pasuk says

ומצא כדי גאולתו

It can only be redeemed if he has sufficient funds.

9

מוכר שדה אחוזה
אין מכירה פחותה משתי שנים

הגיע יובל ולא נגאלה
חוזרת לבעליה ביובל

אינו לוח וגואל
ואינו גואל לחצאין

He cannot redeem it with borrowed money, nor can he redeem it partially

ומצא כדי גאולתו
It can only be redeemed if he has sufficient funds

- 10 מקדיש שדה אחוזה
Someone who consecrates an inherited field;
נגאל מיד
It can be redeemed immediately.
הגיע יובל ולא נגאלה
חוזרת לכהנים ביובל
If it is NOT redeemed, it is given to the Kohanim at Yovel.
לזה וגואל
וגואל לחצאין
He CAN redeem it with borrowed money, or partially.
This is derived from the Pasuk
ואם גאל יגאל
He may redeem it by any possible means.

10

מקדיש שדה אחוזה
נגאל מיד

◆

הגיע יובל ולא נגאלה
חוזרת לכהנים ביובל

◆

לזה וגואל
וגואל לחצאין

He can redeem it with borrowed money, or partially.

ואם גאל יגאל

He may redeem it by any possible means.

- 11 מוכר בית בבתי ערי חומה
Someone who sells a house in a walled city;
נגאל מיד
עד שנה ולא יותר
He can redeem the house immediately, but only for up to one year after the sale. If מלאה לו שנה תמימה ולא נגאלה
נחלט
If it is NOT redeemed during this year, the sale is final.
Regarding לזה וגואל
וגואל לחצאין
Whether he CAN redeem it with borrowed money, or partially, is מחלוקת:
מחלוקת רבי שמעון
לזה וגואל
וגואל לחצאין
And the רבנן hold אינו לזה וגואל
ואינו גואל לחצאין
- The Gemara now explains the Pasuk
ואם גאל יגאל

11

מוכר בית בבתי ערי חומה
נגאל מיד
עד שנה ולא יותר

◆

מלאה לו שנה תמימה ולא נגאלה
נחלט

If it is not redeemed during this year the sale is final

◆

לזה וגואל
וגואל לחצאין

To redeem it with borrowed money, or partially. . .

אינו לזה וגואל ^{רבנן} **וגואל לחצאין** ^{רבי שמעון}

ואינו גואל לחצאין **וגואל לחצאין**

ואם גאל יגאל

12 רבי שמעון דורש טעמיה דקרא derives Halachic conclusions by expounding the Torah's rationale; and the reason of the above Pasuk is, as Rashi explains, הקפידה התורה לחזור שלא תפקע אחוזה מיוורשים The Torah wanted people to retain their inheritance.

Therefore, מוכר שדה אחוזה שיפה כחו שחוזרת לבעליה ביובל A sold field returns to its owner at Yovel. Therefore, הורע כחו שאינו לוח וגואל לחצאין We can afford to be stringent regarding their redemption.

However, מקדיש שדה אחוזה שהורע כחו שיוצאה לכהנים ביובל A consecrated field does NOT return to its owner at Yovel. Therefore, יפה כחו שלוח וגואל לחצאין The Torah was lenient regarding redemption. Therefore, according to רבי שמעון, the same rationale applies to מוכר בית בבתי ערי חומה הוהיל והורע כחו שנחלט Since after one year the sale is final; יפה כחו שלוח וגואל לחצאין We are lenient regarding redemption.

13 However, the רבנן לא דרשי טעמיה דקרא They do not expound the Torah's rationale. Therefore, each case is based on its Pesukim; and only מקדיש שדה אחוזה לוח וגואל לחצאין Based on ואם גאל יגאל And מוכר שדה אחוזה אינו לוח וגואל ואינו גואל לחצאין Based on ומצא כדי גאולתו And מוכר בית בבתי ערי חומה Is also אינו לוח וגואל ואינו גואל לחצאין Based on the גזירה שוה גאולתו גאולתו

12 רבי שמעון

דורש טעמיה דקרא

הקפידה התורה לחזור שלא תפקע אחוזה מיוורשים

<p>▼</p> <p>מקדיש שדה אחוזה</p> <p>לפירוש כחו</p> <p>ליוצאה לבכנים ביובל</p> <p>יפה כחו</p> <p>לוח וגואל לחצאין</p>	<p>▼</p> <p>מוכר שדה אחוזה</p> <p>ליפה כחו</p> <p>לחוזרת לבעליה ביובל</p> <p>פירוש כחו</p> <p>לאינו לוח וגואל לחצאין</p>
<p>▼</p> <p>מוכר בית בבתי ערי חומה</p> <p>פירוש כחו - לנחלט</p> <p>Since after one year the sale is final;</p> <p>יפה כחו - לוח וגואל לחצאין</p> <p>We are lenient regarding redemption.</p>	

13 רבנן

לא דרשי טעמיה דקרא

They do not expound the Torah's rationale
Each case is based on its Pesukim

<p>▼</p> <p>מוכר שדה אחוזה</p> <p>אינו לוח וגואל</p> <p>ואינו גואל לחצאין</p>	<p>▼</p> <p>מקדיש שדה אחוזה</p> <p>לוח וגואל</p> <p>ואינו גואל לחצאין</p>
<p>▼</p> <p>ומצא כדי גאולתו</p>	<p>▼</p> <p>ואם גאל יגאל</p>
<p>▼</p> <p>מוכר בית בבתי ערי חומה</p> <p>אינו לוח וגואל</p> <p>ואינו גואל לחצאין</p> <p>▼</p> <p>גזירה שוה</p> <p>גאולתו גאולתו</p>	

